

Міністерство освіти і науки України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Близькосхідний технічний університет
(Middle East Technical University (METU) (Turkey)
Венеціанський Університет Ка-Фоскарі
(Ca' Foscari University of Venice) (Italy)
Інститут філософії НАН України
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
M.P. Dragomanov National Pedagogical University
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Oles Honchar Dnipro National University

ОСВІТА І НАУКА У МІНЛИВОМУ СВІТІ: проблеми та перспективи розвитку

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної наукової конференції

29-30 березня 2019 р.

Частина I

Proceedings of the International Scientific Conference
**Education and Science in a Changing World:
Problems and Prospects for Development**

Dnipro, Ukraine
March 29-30, 2019

Part I

**Міністерство освіти і науки України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Близькосхідний технічний університет
(Middle East Technical University (METU) (Turkey)
Венеціанський Університет Ка-Фоскарі
(Ca' Foscari University of Venice) (Italy)
Інститут філософії НАН України
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
M.P.Dragomanov National Pedagogical University
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Oles Honchar Dnipro National University**

ОСВІТА І НАУКА У МІНЛИВОМУ СВІТІ: проблеми та перспективи розвитку

**МАТЕРІАЛИ
Міжнародної наукової конференції**

29-30 березня 2019 р.

Частина I

**Proceedings of the International Scientific Conference
Education and Science in a Changing World:
Problems and Prospects for Development**

**Dnipro, Ukraine
March 29-30, 2019**

Part I

**Дніпро
2019**

УДК 303
ББК 63.3
О 72

Редакційна колегія:

Оковитий Сергій Іванович, д.х.н., проф., проректор з наукової роботи Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Токовенко Олександр Сергійович, д.філос.н., проф., декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Трампус Антоніо, доктор наук з історії, професор Департаменту лінгвістики та порівняльних культурних досліджень Венеціанський Університет Ка-Фоскарі (Ca' Foscari University of Venice), Італія.

Октай Танзевер, доктор філософії з політичних наук, професор, декан факультету міжнародних відносин Близькосхідного технічного університету (Middle East Technical University (METU)), м.Анкара, Турція.

Ищенко Ігор Васильович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Хамітов Назіп Віленович, д.філос.н., проф., провідний науковий співробітник відділу філософської антропології Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України

Крилова Світлана Анатоліївна, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософської антропології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Висоцький Олександр Юрійович, д.політ.н., проф., професор кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Кривошеїн Віталій Володимирович, д.політ.н., проф., завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Третяк Олексій Анатолійович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Окороков Віктор Броніславович, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Ключник Руслан Максимович, к.політ.н., доцент кафедри політології та міжнародних відносин Університету імені Альфреда Нобеля.

Міхейченко Марія Анатоліївна, к.політ.н., доц., доцент кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

О 72 Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку. Матеріали Міжнародної наукової конференції. 29-30 березня 2019 р., м.Дніпро. Частина I. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпро: СПД «Охотнік», 2019. – 400 с.

У збірник вміщено матеріали Міжнародної наукової конференції «**Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку**», що присвячені осмисленню найбільш важливих наукових та освітніх проблем сучасності, окресленню перспектив їх вирішення, розробці стратегій подальшого розвитку наукового та освітнього потенціалу в світовому контексті, узагальненню досвіду викладання та визначенню шляхів реалізації виваженого підходу до оптимізації освітніх практик з огляду на нові виклики та кращі світові досягнення. Рекомендовано для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

© Колектив авторів, 2019

© ДНУ ім. Олеся Гончара, 2019

Таким чином на заняттях психології та історії з елементами арт-педагогіки реалізується така мета – активізація навчальної пізнавальної діяльності студентів, розвиток індивідуальності та її соціалізація. Розкривається місце людини в соціальній групі, суспільстві, світі в цілому, сприяє пошукові смисложиттєвих настановлень. Також йде гармонізація внутрішнього світу здобувачів освіти та розвиток їх емоційно-вольової сфери, що веде до формування позитивної «Я – концепції».

Арт-педагогіку можна використовувати як для групової так і для індивідуальної роботи зі студентами на заняттях. Наприклад, розглядаючи тему «Виникнення українського козацтва» елементи арт-педагогіки допоможуть з'ясувати окремі риси українського козацтва, через малювання студентом асоціацій за темою. Або через роботу у невеликих групах, отримавши індивідуальні завдання, студенти можуть відтворювати й пояснювати за допомогою малюнку певну подію, сферу діяльності і життя козаків. На заняттях з психології елементи арт-педагогіки можуть допомогти краще зрозуміти і запам'ятати через аплікацію типи конфліктних особистостей (вирізки облич і поз з журналів і газет) з подальшою їх інтерпретацією. Окрім малюнків та аплікацій ефективним є створення студентами (в групах чи індивідуально) макетів. Наприклад, макет Запорізької Січі, печери первісної людини тощо. Можуть бути зроблені фігури з паперу чи з пластиліну. Наприклад, з психології це емоції, почуття, етапи розвитку особистості. Цікавим варіантом застосування елементів арт-педагогіки є бінарні заняття з історії та психології. Наприклад, під час вивчення теми «Голодомор 1932». Тут можна використовувати елементи арт-педагогіки для розкриття умов життя і пояснення вчинків людей в умовах Голодомору. Студенти переглядають фільм, після чого їм пропонується намалювати емоційні стани героїв фільму. Таким прийомом ми пробуємо розширити емоційну сферу здобувачів освіти, яка на жаль звужується і страждає у сучасних умовах. Тим самим закріплюємо у кожному з них такі поняття, як людяність, мораль, співчуття, що завжди було генетичною основою нашого народу.

Окрім малювання, створення аплікацій чи макетів може бути ліплення, виготовлення ляльок, оберегів, інсталяції тощо. У розпорядженні викладача і студентів можуть бути, як традиційні матеріали для творчості (альбоми, олівці, фарби тощо) так і старі журнали, фольга, рекламні буклети, тканини тощо.

Застосування такої методики у навчанні дозволяє на якісно вищому рівні організувати процес навчання, зробити його більш яскравим, динамічним та цікавим. Це сприяє досягненню основної мети – формування у студентів не тільки професійні компетенції, а й розкриває можливість для досягнення позитивних змін в інтелектуальному, соціальному й емоційному розвитку особистості.

Список використаних джерел

1. Корженко О. М., Заргарьян Е. А. *Артпедагогика сегодня: цели и перспективы развития* // <https://moluch.ru/conf/ped/archive/70/3855/>. 2. Деркач О.С. *Теоретичні та методичні засади виконання Арт-педагогіки в навчальному процесі* // <http://www.stattionline.org.ua/pedagog/>.

М. В. Однороманенко

CASE STUDY ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ СПІЛКУВАННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ СТУДЕНТІВ НЕ МОВНИХ ВНЗ

У сучасному суспільстві чільне місце в освітньому процесі як у середніх, так і у вищих навчальних закладах належить іноземним мовам. Зі змінами у суспільстві, країні відбуваються зрушення у навчанні й викладанні іноземних мов. Що, у свою чергу, призводить до потреби пошуку і застосування інноваційних методів навчання, спрямування котрих направлене на розвиток й покращення комунікативних

здібностей студентів як мовних, так і не мовних спеціальностей. Актуальності набувають інноваційні технології навчання. Сучасний стан освіти з курсом України до Європейського союзу, з появою можливостей навчатися за подвійним дипломом в інших країнах й працювати – вимагає від студента немовної спеціальності рівень володіння іноземною мовою B2. Даний рівень відповідає європейським стандартам, тому головним питанням стає пошук інноваційних методів навчання іноземної мови, котрі ефективно розвивали комунікативні здібності студентів.

Метою статті є аналіз психологічних особливостей й мовленнєвих здібностей студентів. Дослідити механізм опанування іншомовною комунікацією шляхом застосування кейс методики. Аналіз наукових джерел свідчить про те, що іноземна мова є головною ланкою на шляху до професійної й соціальної діяльності студента. Дані чинники, враховуючи психологічні й мовленнєві особливості, потребують пошуку інноваційних рішень у навчанні й викладанні, що породжує появу нових проблем, нових варіацій навчання.

Студентство – особлива ланка у житті молодої людини, яка характеризується високим рівнем освіти, чітко сформованою мотивацією до пізнання нового у професійній сфері, а також зрілістю соціальною та інтелектуальною.

На відміну від старшокласників середньої навчальної ланки, студенти не потребують додаткових стимулів від вчителів або викладачів, оскільки даний період життя характеризується сформованістю таких психологічних рис як наполегливість, рішучість, впевненість, мотиваційна спрямованість. Студенти обрали певну спеціалізацію, тому вміють визначати орієнтири, які приводять їх до досягнення мети. Період студентства - період формування їх культурних потреб, підготовка й процес переходу молодої людини до дорослого професійного життя. Студенти на даному етапі вмотивовані на розвиток ключових професійних вмінь та навичок. В них зростають й посилюються амбіції щодо обраної спеціальності, проявляється «я» людини, підвищується потреба у самовихованні й самонавчанні, пошуку необхідного професійного досвіду, зростає потреба у професійному становленні. Таким чином, актуальним стає питання вибору інноваційної технології навчання, яка покращила б мовленнєві вміння й збільшила шанси студента у професійному середовищі. Даним вимогам відповідає інноваційний метод case-study [2;с.7-12].

Case-study метод – метод, у якому практичним шляхом за допомогою іноземної мови формуються теоретичні знання, що позитивно відображається як на розвитку комунікативних іншомовних навичок, так і на професійних. Основним завданням є вивчення й аналіз професійної проблеми, розв'язання котрої потребує певний комплекс теоретичних й практичних знань. Головною рисою є неоднозначність рішень. Кейс-метод характеризується спрямованістю на студентів технічних, економічних, медичних спеціальностей, оскільки в основу покладено оволодіння практичними фаховими знаннями, де інструментом пошуку, обробки, аналізу є іноземна мова. Студенти забезпечуються актуальною, корисною інформацією на заняттях, де відсутні традиційні діалоги і тексти з читання по темі бізнесу, економіки, медицини тощо. Іншою ознакою методу є концентрація сил і уваги не на технічному заучуванні мовних одиниць, а на комунікації у межах ситуації. Але ситуаційна методика уникає вживання певних лімітованих ситуацій та привчає студентів до застосування власних комунікативних навичок під час вирішення групових проблемних, симуляційних та потребуючих рішення ситуацій [3;с.555]. Згідно методу викладач водночас може втілювати різні види діяльності – аналітичну, навчальну й виховальну. Вона не лише виховує в студентах людяність, моральність, патріотизм, а й буде майбутніх спеціалістів з гарно розвинутими критичним мисленням, логікою, аналітично-стратегічним мисленням, здатних на пошук рішення проблем шляхом засто-

сування навичок іншомовного спілкування не лише на практичних заняттях в університеті, а й у реальному професійному житті.

У порівнянні з класичними методами навчання, які можуть характеризуватися сухістю, відсутністю емоційного забарвлення, інформаційним навантаженням, метод кейсів охоплює розвиток студента всебічно, акцентуючи увагу на головній ролі іншомовної практики й творчості. І хоча викладач посідає другорядну роль у процесі навчання, його важливим завданням залишається пильно слідкувати за процесом іншомовної дискусії й підтримувати у разі необхідності, оскільки студенти немовних спеціальностей можуть мати складнощі у процесі комунікації. Фахівець повинен бути морально підготовленим до агресивних, сміливих чи відвертих стверджень, які можуть з'явитись у ході обговорення чи у разі прояву небажання брати участь. Головним завданням вчителя у даній ситуації є формулювання правильної мотивації й механізмів впливу на студентів [1; с.65].

Таким механізмом може слугувати рейтингова модульна система, прийнята у ВНЗ України. Студенти зацікавлені у високих позиціях в рейтингу. Тому викладач повинен чітко окреслити вимоги й прозоро пояснити систему оцінювання роботи на його практичних заняттях. Він повинен вміти залучати всіх студентів, раціонально розподіляючи ролі й завдання згідно їх навичок та вмінь. Але не можна основним механізмом впливу робити рейтингову систему, оскільки це не прививає любові до іншомовної комунікації, а робить цей процес вимушеним. Викладач повинен мотивувати їх до іншомовного спілкування шляхом підбору цікавих та корисних ситуацій. На заняттях повинна бути створена атмосфера іншомовного середовища, де учасники створюють потрібний мікроклімат шляхом вирішення аутентичних завдань. Дія студента непередбачувана на занятті з мови, тому це дає змогу створити унікальне іншомовне середовище. Розвиток граматики, письма, вимови та аудіювання відбувається уповільнено у порівнянні з розвитком навичок говоріння. Викладач повинен правильно поставити завдання студентам, які за допомогою цього грають не лише роль учасника обговорення, а й вчителя. Доречним є додатково дати завдання записувати помилки свого колеги з обговорення й виправляти, що позитивно впливає на розвиток його граматичних й слухових навичок. Шляхом включення додаткової фонові інформації до теми ситуації можуть бути покращенні навички аудіювання.

Щодо навичок письма, вони можуть формуватися шляхом написання невеликих доповідей до запропонованих рішень на етапі аналізу кейсу [3;с.562]. Беручи до уваги, що студенти мають чітко визначений план занять, навичкам письма, вимови, аудіювання не може приділятися багато часу у процесі обговорення кейсу, тому потрібно зауважити, що існує потреба у класичній методиці, де студенти зможуть покращувати свої мовні вміння. Завданням є підтримка когнітивного й соціального розвитку, а також подолання відстані між теоретичними та практичними знаннями. Проблема розриву теорії та практики є актуальною, оскільки теорії надається більше уваги, що негативно відображається на практичних вміннях. Але метод може застосовуватися й у вигляді міждисциплінарної колаборації. Це дає змогу викладачам різних напрямків поєднати свою викладацьку майстерність і створити цікаве заняття, в якому обидва фахівця визначає теоретичні й практичні вміння з предметів, які вони викладають. Міждисциплінарна взаємодія надає обом викладачам перевагу, оскільки дає змогу залучати у процес інших фахівців, що дає змогу зберегти час, оскільки підготовка до теми за фахом потребує спеціальних знань, котрими викладач іноземних мов не володіє [3;с.565]. Але потрібно пам'ятати, що студенти можуть уникати участі в іншомовній комунікації через страх помилок. Завданням є увага на помилках, як на орієнтирах, що відображають прогалини у теоретичних і практичних мовних вміннях з метою подальшого їх запобігання. Доцільно розроб-

ляти тестові завдання у вигляді анкет, інтерв'ю, дискусій, граматичних та словникових тестах, заснованих на попередньо опрацьованих завданнях. Потрібно пам'ятати, якщо метод заснований на фахових темах, доцільно запросити незалежного фахівця, який може дати оцінку правильності та доцільності змісту.

Отже, зробивши аналіз запропонованого методу, можна виокремити наступні переваги і недоліки.

Переваги методу: 1. Актуалізація комплексу знань для вирішення проблеми. 2. Розвиток критичного, стратегічного та аналітичного мислення. 3. Емоційно забарвлений та творчо спрямований, який створює невимушену атмосферу на заняттях. 4. Комунікація і практика переважає над теорією. 5. Викладач керує інтелектом студентів й задає напрямок руху у навчанні. 6. Виховує і формує загальнолюдські, соціальні й професійні якості. 7. Формування професійних навичок, а не на загальне опанування знань.

Недоліки: 1. Багато часу викладач витрачає на підготовку та розробку ситуацій, тестових завдань. 2. Потребує базового володіння мови. 3. Пошук готових рішень, а не їх розробка. 4. Дефіцит навчально-методичної літератури та ситуацій для обговорення. 5. Відсутність всебічної підтримки викладача через потребу у багатьох ресурсів і навичок. 6. Розхолоджує неактивних студентів і дає їм змогу уникнути участі в обговоренні. 7. Нерівномірне співвідношення розвитку базових навичок – говоріння превалює над іншими видами мовленнєвої діяльності.

Отже, можна стверджувати, що спосіб вивчення мови має практичну цінність і грає важливу роль у становленні студента як самостійної професійно-сформованої людини, яка бере участь в іноземному обговоренні різних проблем і ситуацій з метою пошуку раціонального рішення. Завдяки методу, вони отримують чітку мотивацію до вивчення мов і проявляють власну індивідуальність та творчість. Але викладати у відриві від класичних методів неможливо, оскільки вони розвивають навички говоріння, не беручи до уваги інші види мовленнєвої діяльності.

Список використаних джерел

1. Пащенко Т.М. *Методика створення навчальних кейсів для підготовки майбутніх кваліфікованих робітників* / Т.М. Пащенко // *Sciencerise*, 2015. – Харків. – Том 9 №5. – с. 65-70. 2. Яворська Л.М. *Психологічні особливості студентського віку* / [укладачі : Л. М. Яворська, Р. Ф. Камішнікова та інші]. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 88 с. 3. Basta J. *Role of case studies in teaching English for business and economics* / J. Basta // *The journal of teaching English for specific and academic purposes*, 2017. – Serbia. – Vol. 5 №3. – pp. 553 – 566.

О. И. Опалева

ОБУЧЕНИЕ АУДИРОВАНИЮ НА ОСНОВЕ РЕКЛАМНЫХ РОЛИКОВ: МЕХАНИЗМЫ И УПРАЖНЕНИЯ

При восприятии, переработке и осмыслении полученной информации из аудиотекста учащийся использует различные механизмы аудирования, которые осуществляют переход от одной фазы аудирования к другой. Рассмотрим следующие механизмы аудирования, которые можно использовать при обучении аудированию на основе рекламных текстов.

Так, механизм восприятия формируется на основе слухового сигнала. Успешность данного механизма зависит от развитости у учащегося слуховой реакции или фонематического и интонационного слуха, при помощи которых происходит деление аудиотекста на смысловые блоки, что облегчает понимание услышанной информации (чем крупнее воспринимаемый блок, тем быстрее и успешнее происходит осмысление полученных данных). При постоянной тренировке аудирования у учащихся сформируется следующая цепочка восприятия прослушанного аудиотекста: «слово – словосочетание – предложение – связный текст».

<i>Мукан Н. В., Фучила О. М.</i> Роль наставництва у професійному розвитку вчителів - початківців загальноосвітніх шкіл на прикладі досвіду США, Великої Британії та Канади.	183
<i>Науменко С. О.</i> Тестові завдання у формі зовнішнього незалежного оцінювання як інструмент аналізу особливостей освітнього процесу з географії в гімназії.	184
<i>Новік Г. М., Пономарьова Л. В.</i> Роль арт-педагогіки у розвитку творчої особистості викладача і студента.	186
<i>Однороманенко М. В.</i> Case Study як інноваційний метод навчання спілкування іноземною мовою студентів не мовних ВНЗ.	187
<i>Опалева О. И.</i> Обучение аудированию на основе рекламных роликов: механизмы и упражнения.	190
<i>Приходько Т. П., Несмашна Д. Р.</i> Доцільність логопедичної роботи з дітьми молодшого шкільного віку.	192
<i>Попіль Л. Б.</i> Ділова гра як метод активного навчання у викладанні дисциплін гуманітарної підготовки.	194
<i>Попова Н. О.</i> Формування професійної позиції майбутнього медичного працівника в нових умовах фахової підготовки.	195
<i>Попович Н. М.</i> Підготовка фахівців з музичного мистецтва в умовах функціонування неперервної освіти.	196
<i>Пурицханідзе О. В., Стояно О. О.</i> До проблеми розуміння людини в освітньому процесі.	197
<i>Різник А. В., Порохня Н. Г., Самсоненко С. В., Аллахвердієва З. С., Лінник В.О.</i> Студентське наукове товариство та формування компетентної особистості майбутнього лікаря.	199
<i>Ружевич Я. І.</i> Твір зарубіжної літератури на практичному занятті як засіб міжкультурної комунікації.	200
<i>Світайло С. В.</i> Компетентнісна парадигма сучасної вищої професійної освіти.	202
<i>Скидан М. С.</i> Ігрові технології як засіб формування мовних компетентностей в іноземних студентів.	203
<i>Соловійова Н. В.</i> Використання елементів ейдетики на уроках в початковій школі.	205
<i>Сосик А. Ю., Дударенко О. В.</i> Впровадження дистанційного навчання в систему сервісного обслуговування сільськогосподарської техніки	207
<i>Стефіна Н. В.</i> Вплив музичного мистецтва на розвиток особистості: характерні особливості.	208
<i>Тищенко І. В., Бондарева О. О.</i> Аналіз обізнаності лікарів-інтернів з проблем артеріальної гіпертензії.	209
<i>Тайнолюб Б. М., Фоменко І. А.</i> Обізнаність студентів у питаннях етики вченого та етичних принципів наукового дослідження.	210
<i>Сухолова М.А.</i> Сучасні підходи до формування іміджу викладача вокалу.	214
<i>Телеп О. А.</i> Комунікаційний процес: у пошуках інтеграційних засад моделювання.	215
<i>Чернікова І. Д.</i> Виховання гуманітарної культури студентів вищих технічних закладів в умовах кризи глобалізації.	217
<i>Трефилова С. В., Хавхун М. И.</i> Возможность становления эмоционального интеллекта как самостоятельной дисциплины в учебных заведениях.	219